

«L'humor, com el periodisme, ha de ferir sensibilitats»

Ramon Fontserè

Ramon Fontserè, director dels Joglars. La companyia presentarà al festival Singlot de Sant Feliu de Guíxols l'espectacle «Zènit», una reflexió sobre la situació dels mitjans de comunicació. Serà una de les poques oportunitats de veure-la a Catalunya.

Zènit és una crítica als mitjans de comunicació. Això de la postveritat, doncs, no és un invent de Trump?

És una reflexió sobre aquest moment en què sembla que hi ha una dialèctica entre el periodisme ortodox i el tsunami que ha suposat la irrupció de les noves tecnologies. Zènit és una reflexió sobre els mitjans de comunicació, però hi ha una responsabilitat compartida entre els lectors i els mitjans. És com un crit d'alerta, de dir: no ens empassem tot el que ens estan fent engolir com si fóssim aquests ànecs dels quals fan patè. Aquest neologisme de la postveritat és això: la informació no es basa en fets objectius, sinó que invoca a les emocions, les creences o els desitjos del públic. Això va en contra del principi del periodisme, que els fets són sagrats.

Es fa periodisme o entreteniment?

Aquesta és una altra de les qüestions que Zènit posa sobre la taula. Hi ha més «clics» quan Putin es fot de lloros que per la seva política sobre Ucraïna.

Parlen del concepte de «fast truth». Però no és el que vol la ciutadania?

Sí. Vaig veure un reportatge sobre el New York Times que es diu Page One, que hi surt el periodista David Carr, partidari de la investigació, de confrontar les versions, de tenir temps... però ara no se'n té. El New York Times va tenir una crisi molt important i va haver de fer fora cent persones, una cosa bestial. El tio estava una mica en contra de tot això, de la «fast truth», i apareixien uns algorismes que anaven assenyalant constantment les notícies que tenien més clics. I explicava que en no sé quina ciutat dels EUA hi havia una corrupció enorme, però que això ocupava el darrer lloc, i que en canvi que a l'actriu anglesa Helen Mirren l'havien enganxat en top less era el més llegit. I l'home es fotia les mans al cap.

Els periodistes, però, som un col·lectiu amb la pell molt fina.

Hem fet trobades amb col·lectius de periodistes a Madrid i Galícia, que en saben més que nosaltres, i troben que la reflexió que fem és interessant. Sense periodisme no hi ha democràcia, és un pilar fonamental. Però ells ens explicaven que guanyar la batalla de la immediatesa és molt difícil. Per exemple, l'edifici que es va cremar a Londres: es va saber a l'acte, abans que hi arribessin els mateixos periodistes. Com guanyes, aquesta batalla? Lluitar contra això és una guerra perduda, és tot un replantejament que s'haurà de fer.

Internet obre portes a la informació, però al final tothom acaba publicant i compartint el mateix.

Sí. I també hi ha aquesta cosa falsa que tothom pot ser periodista. Jo faig una foto, faig un titular i dic que ja soc periodista. Però el periodisme és un ofici de molta responsabilitat. Ens diuen: ara us fiquem amb els periodistes? Però no, al contrari. Els tenim un gran respecte, però és cert que ocupen un lloc fonamental i estratègic molt perillós. Informar d'una forma objectiva perquè la gent pugui prendre les seves pròpies decisions és molt important. Llavors aquí entrem en els equilibris econòmics, d'empresa, els grans holdings...

Una altra qüestió són les condicions laborals amb què treballen molts periodistes.

[Riu] Nosaltres fem sortir un becari, i els becaris que han vingut a veure l'obra, han dit que el nostre està a la glòria.

Per a l'obra s'han inspirat en algun cas en concret?

La primera imatge que jo vaig tenir del periodisme va ser un circ mediàtic, amb els forçuts, equilibristes, pallasos, els domadors... d'aquesta idea només n'ha quedat una escena, però és com una reflexió donada d'una manera metafòrica, amb moltes escenes musicals. És un llenguatge més emocional, que impacta en l'espectador. I evidentment, el teatre és confrontació: hi ha un vell periodista, que reclama temps, investigació, confrontar... enfront de la voracitat de llançar notícies sense preocupar-se de si estan contrastades. Això no vol dir, però, que «qualsevol tiempo pasado fue mejor». Ara també són uns moments molt interessants.

També parlen de l'amiguisme.

Sí. Una redacció periodística és un micromón, i hi ha l'ambició, el plagiador... De tota manera, parlant amb periodistes, els hem preguntat si estan censurats i la majoria ens ha dit que no: potser hi ha alguna controvèrsia, però generalment se solen sortir amb la seva. No és que els periodistes i els mitjans siguin els dolents, sinó que el públic també té la seva responsabilitat: cal ser conscient dels temps que corren i deixar-ho tot una mica en «stand by», reflexionar sobre la situació.

Amb el procés català, aquesta situació encara és més evident, en els mitjans de comunicació?

És clar. Sobretot en els mitjans de comunicació que estan subvencionats. És evident que tenen un paper importantíssim en l'adoctrinament. És indubtable.

L'humor ha de ser incòmode?

Sí. És com el periodisme, que ha de ferir sensibilitats. L'humor és una ficció, una manera de desacralitzar coses que nosaltres hem fet importants. L'art és una mentida que et fa comprendre la veritat.

Sant Feliu serà un dels pocs llocs de Catalunya on es podrà veure, tot i que a Espanya ja porten rodatge.

De moment sí, tenim Sant Feliu i l'Hospitalet. Aquesta és la realitat. A Espanya, per sort, tenim llocs on podem obrir la botiga i fer gira. Després de l'estiu continuarem fent gira per Espanya. Amb l'altre espectacle vam anar a Alemanya i a Mèxic, i amb aquest suposo que també sortiran coses a l'estranger.

Ara ha finalitzat «Nit i Dia», a Tv3, on feia de dolent. Ja l'insulten, pel carrer?

No, de moment no [riu]. De totes maneres, fer de dolent és una cosa molt morbosa. Però de moment, la gent és civilitzada i sap que allò és una ficció.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/estiu/2017/07/25/lhumor-periodisme-ha-ferir/858478.html?utm_source=rss